

assemblea.cat

DRETA DE L'EIXAMPLE

QUÈ ÉS I QUÈ NO ÉS UNA CONSTITUCIÓ

*Preparem-nos per ajudar a
elaborar la Constitució de la
República Catalana*

Fonts a tenir en compte

❖ Propostes de Constitució per a la REPÚBLICA CATALANA:

– Grup Santiago Vidal

✓ www.unanovaconstitucio.cat

– Grup Oriol Vidal Aparicio

✓ www.constitucio.cat/text-complet

– Grup “Enginyers per la independència”

✓ www.unanovaconstitucio.cat/wp-content/uploads/2015/01/Constitucio-Joan-Fonollosa.pdf

❖ Constitucions dels estats de la Unió Europea:

✓ www.congreso.es/consti/otras/europea/flash.html

ÍNDEX

L'estat democràtic

- De l'estat liberal de dret...
- ... a l'estat social de dret
- Drets fonamentals

Què no és propi d'una Constitució

Què és una Constitució democràtica

- Poder constituent i constituït
- Contingut de la Constitució

☐ Referència als Estats Units, França, Itàlia, Alemanya

L'estat democràtic: població, territori, poder

De l'estat liberal de dret...

❑ Liberalisme econòmic: propietat privada, seguretat ciutadana

- La llei com expressió de la voluntat general
- Divisió de poders
- Submissió de l'Administració a la Llei
- Control judicial

❑ Protecció dels drets humans

- ✓ Declaració d'Independència dels Estats Units (1776)
- ✓ Declaració dels drets de l'home i del ciutadà (França 1789)

✓ *Les constitucions són polítiques, no tenen força normativa*

L'estat democràtic: població, territori, poder

... a l'estat social de dret

- ❑ Reconeixement de drets col·lectius econòmics, socials i culturals
- ❑ Intervenció de l'estat en l'economia i en les condicions socials
- ❑ Protecció dels drets humans + formulació dels drets socials per la comunitat internacional
 - ✓ Declaració Universal de Drets Humans (ONU 1948)
 - ✓ Conveni Europeu Drets Humans (Consell d'Europa 1950)
 - ❖ Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH)
 - ✓ Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics (ONU 1966)
 - ✓ Pacte Int. Drets Econòmics, Socials i Culturals (ONU 1966)
 - ✓ Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea (UE 2000)
- ✓ *Les constitucions són normatives*

DRETS DE LA PERSONALITAT

- ✓ La dignitat humana és inviolable
- ✓ Igualtat davant la llei: principi de no discriminació
- ✓ A la vida
- ✓ A la integritat física i moral, prohibició de tortura
- ✓ A la llibertat ideològica, religiosa o de culte
- ✓ A la llibertat i seguretat
- ✓ A l'honor, a la intimitat personal i a la pròpia imatge
- ✓ Al secret de les comunicacions
- ✓ A la inviolabilitat del domicili
- ✓ A la llibertat de residència
- ✓ A les llibertats d'expressió, de creació i de càtedra
- ✓ A la llibertat de comunicar i rebre informació veraç
- ✓ Dret a establir relacions familiars; drets dels menors.

- ✓ A la nacionalitat
- ✓ Drets de reunió i manifestació
- ✓ Dret d'associació
- ✓ Dret de vaga
- ✓ Tutela efectiva dels tribunals i al jutge predeterminat
- ✓ Legalitat penal: presumpció d'innocència; dret a no ser condemnat sense tipificació de delictes o infracció administrativa
- ✓ Llibertat d'ensenyament i creació de centres docents
- ✓ Dret a l'educació gratuïta i obligatòria

DRETS POLÍTICS

- ✓ Sufragi universal (actiu i passiu) lliure, igual, directe i secret
- ✓ Accedir a funcions i càrrecs públics en igualtat de condicions
- ✓ Dret de petició individual i col·lectiva

❖ DEURE: Prestació de serveis col·lectius obligatoris

PRINCIPIS DE LA POLÍTICA ECONÒMICA

- ✓ Dret a la propietat privada i a l'herència
- ✓ Llibertat d'empresa en el marc de l'economia de mercat
- ✓ Reconeixement de la iniciativa pública en l'activitat i en la planificació econòmica
- ✓ Principis d'igualtat i de progressivitat del sistema tributari de sosteniment de les càrregues públiques
- ✓ Política orientada a la plena ocupació

➤ **DEURE: Pagar impostos**

DE CARÀCTER SOCIAL

- Els poders públics promouran les condicions i establiran les normes jurídiques oportunes per tal de siguin efectius el dret a:
 - √ La salut
 - √ L'ensenyament
 - √ La prestació de serveis socials i assistencials
 - √ Protecció del medi ambient
 - √ Accés a una vivenda digna, regulació del sòl, vivenda social
 - √ Accés de la joventut al desenvolupament polític, econòmic, social, cultural
 - √ Protecció dels discapacitats
 - √ Defensa dels consumidors i usuaris
 - √ Dret de fundació per a finalitats d'interès general

Drets socials

DE CARÀCTER POLÍTIC/ CULTURAL

DRETS DE CARÀCTER POLÍTIC

- ✓ Creació o participació en partits polítics (pluralisme)

DRETS DE CARÀCTER CULTURAL

- ✓ Accés a la cultura, promoció de la ciència i de la investigació
- ✓ Conservació del patrimoni històric, artístic i cultural
- ✓ Drets lingüístics: protecció i foment a l'ús de la llengua

DE CARÀCTER LABORAL

- ✓ Dret al treball i a l'elecció de professió o ofici
- ✓ Dret a una remuneració digna i no discriminatòria
- ✓ Dret a la llibertat sindical
- ✓ Dret a la negociació i al conflicte col·lectiu
- ✓ Dret a les prestacions de la seguretat social
- ✓ Prohibició del treball infantil

QUÈ NO ÉS PROPI D'UNA CONSTITUCIÓ

- Constitucions i Altres Drets de Catalunya (recopilades 1585 i 1702)
- Determinar qüestions que pertanyen a la ideologia o disputa política dels partits
- Regulació de matèries canviantes que han de ser desenvolupades en normes ordinàries, per exemple:
 - Organització d'un sistema sanitari, educatiu, de serveis socials
 - Solucions legals o judicials a la corrupció
 - Prohibició de retallades
 - Política de desnonaments/dació en pagament
- La Constitució no pot substituir el Parlament, el Parlament no pot substituir la Constitució
- Construcció política de l'estat, no de la societat

QUÈ ÉS UNA CONSTITUCIÓ DEMOCRÀTICA

❖ El principi democràtic: la sobirania popular

□ Poder constituent: voluntat popular

- Poder previ i superior a la pròpia Constitució
- Límit del poder constituït: norma suprema inviolable
- Aprovació de la Constitució en referèndum?

□ Poder constituït: elecció directa o indirecta

- Exercici del poder legislatiu i executiu
- Control parlamentari del Govern
- Poder judicial

CONTINGUT DE LA CONSTITUCIÓ

- ❑ Fixa els principis inspiradors del règim polític
 - ❑ Reconeix els drets fonamentals i els socials
 - ❑ Determina la forma política de l'estat:
 - Estat unitari/ confederal/federal/autonòmic
 - Organització territorial: central, descentralitzada, local
 - ❑ Defineix la naturalesa i les funcions dels poders legislatiu, executiu i judicial (separació/relació...)
 - ❑ Estableix els principis rectors de la política econòmica i social
- .../...

CONTINGUT DE LA CONSTITUCIÓ

- ❑ Estableix els procediments de producció de normes jurídiques:
 - Parlament: Lleis, convalida decrets-llei, decrets legislatius
 - Govern: decrets-llei, decrets, ordres (reglaments)
- ❑ Crea l'organisme de control de constitucionalitat
- ❑ Crea altres organismes estatals (síndic de greuges, tribunal de comptes, govern del poder judicial, forces armades, tribunal suprem, etc.)
- ❑ Regula el sistema d'aprovació de Tractats Internacionals
- ❑ Regula el sistema de reforma o revisió de la Constitució

SISTEMES CONSTITUCIONALS DE RELACIÓ DELS PODERS DE L'ESTAT

- ❖ Estats Units: règim presidencialista
- ❖ França
 - IV República: règim parlamentari
 - V República: règim presidencialista (cohabitació?)
- ❖ Alemanya: federal
- ❖ Itàlia: règim parlamentari descentralitzat

assemblea.cat

DRETA DE L'EIXAMPLE

Per si voleu contactar amb
nosaltres...

<http://ancdretaeixample.cat>

dreta-eixample@assemblea.cat

Twitter: @AssembleaEDxl

Facebook: Dreta de l'Eixample, ANC